

A Fővárosi Ítéltábla dr. Marofka Tünde jogtanácsos által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Dr. Pásztor János Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe; ügyintéző: dr. Pásztor János ügyvéd) által képviselt I. rendű alperes neve(I. rendű alperes címe) I. rendű és II. rendű alperes neve(II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen váltón alapuló tartozás megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. december 6-án kelt 8.G.41.581/2016/17. számú ítélete ellen az alperesek 18. sorszámú fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja;

kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 150.000 (Egyszázötvenezer) forint jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltséget;

kötelezi az alpereseket, hogy az állami adóhatóság külön felhívására, a felhívásban megjelölt módon és számlára egyetemlegesen fizessenek meg az állam javára az illetékfeljegyzési joguk folytán le nem rótt 640.000 (Hatszáznegyvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a mint lízingbevevő és a ... mint lízingbeadó 2008. április 26-án lízingszerződést kötöttek, amelyben foglalt fizetési kötelezettség biztosítékeként a felek váltómegállapodást is aláírtak és erre tekintettel a mint lízingbevevő saját váltót állított ki. A váltón szerepel az „óvás nélkül” nyilatkozat, az esedékessége 2013. április 17-e volt. A váltót az alperesek „kezességet vállalok” nyilatkozattal látták el.

A „visszkereset nélkül” a perbeli váltót a felperesre forgatta. A felperes a váltót a fizetés helyén annak esedékességekor bemutatta, azonban a váltó alapján az ... Bank ... Zrt. a bankszámlájának megszűnése miatt nem tudott teljesíteni. A felszámolási eljárás hatálya alá került, a Fővárosi Törvényszék a 2013. január 19-én jogerőre emelkedett 7.Fpk.01-09-008217/48. számú végzésével egyszerűsített módon a céget megszüntette.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2016. április 14-én benyújtott és módosított keresetében az alpereseket egyetemlegesen 8.000.000 forint váltón alapuló tartozás és annak 2013. április 17. napjától a kifizetés napjáig járó évi 6% mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Keresetének jogalapjaként az 1/1965. (I. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: Vár.) 30. § (1)

bekezdésére, 31. § (1) és (3) bekezdésére, 32. § (1) bekezdésére, 43. § (1) bekezdésére, 47. § (1) bekezdésére és 48. § (1) bekezdésére hivatkozott.

Előadta, hogy a lízingszerződés alapján a lízingbevevő a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a váltó alapján a kezesekkel szemben érvényesíti az igényét.

Az I. és a II. rendű alperesek az ellenkérelmükben a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását kérték.

Azt elismerték, hogy a váltón szereplő aláírás tőlük származik, azonban azt vitatták, hogy az „óvás nélkül” szövegrész annak aláírásakor a váltón szerepelt. A Vár. 75. §-ára alapított alaki kifogást nem terjesztettek elő. Ezen túlmenően a váltómegállapodásban foglalt választottbíróági kikötésre hivatkoztak. A váltón szereplő „óvás nélkül” nyilatkozat alperesektől származásával kapcsolatban igazságügyi írásszakértő kirendelését kérték. Álláspontjuk szerint a forgatmány az alaki kellékeknek nem felel meg, mert azon nem szerepel az átruházás helye és kelte.

A Fővárosi Törvényszék a 2016. december 6-án kelt 8.G.41.581/2016/17. számú ítéletével kötelezte az I. és a II. rendű alperest egyetemlegesen, hogy fizessen meg a felperesnek 3 nap alatt 8.000.000 forintot és annak 2016. április 14. napjától a megfizetés napjáig számított évi 6% mértékű kamatát és 780.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a felperes a Vár. 16. § (1) bekezdése szerint keresetösségi jogát az eredeti váltó bemutatásával igazolta. Az I. és a II. rendű alperesek elismerték, hogy a felperes által csatolt váltómegállapodást aláírták, így tudomásuk volt a váltómegállapodás alapján arról, hogy az „óvás nélkül” szövegrésszel bianco váltó kerül kiállításra.

Az elsőfokú bíróság megállapította azt is, hogy a ... bianco váltót állított ki, amely megfelelt a Vár. 75. §-ában foglalt kellékeknek, azt az I. és a II. rendű alperesek kezesként írták alá, a II. rendű alperes mint a váltó kiállítójának képviselőjére jogosult személy is aláírta.

Az I. és a II. rendű alperesek hivatkoztak a váltóátruházás alaki hibájára, a keltének és a helyének a hiányára. Az elsőfokú bíróság elutasította az I. és a II. rendű alperesnek azt a hivatkozását, hogy a felperes a váltóból eredő követelésnek nem jogosultja az átruházás alaki hibájára tekintettel, figyelemmel arra, hogy a forgatmánynak nem kelléke a forgatmány idejének és helyének a megjelölése, a váltóátruházás megfelelt a Vár. 11. § (1) bekezdésében, 13. § (1) bekezdésében, valamint 20. § (1) és (2) bekezdésében foglaltaknak.

Az elsőfokú bíróság az I. és a II. rendű alperesnek az igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát mellőzte, mert az aláírásnak kell a kezesektől származnia, amelyet az alperesek elismertek. A Vár. 28. § (2) bekezdése és 32. § (1) bekezdése alapján a közvetlen kereseti jogból következően az I. és a II. rendű alperesekkel szembeni igényérvényesítésnek nem volt előfeltétele sem a váltó bemutatása, sem az óvás felvétele, különös tekintettel arra, hogy a váltó kiállítója „óvás nélkül” nyilatkozással állította ki a váltót. A váltó bemutatásának a fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontjára van kihatással. A felperes nem igazolta, hogy a kereseti kérelem benyújtását megelőzően az I. és a II. rendű alpereseknek a váltót bemutatta, ezért a BH1992. 191. számú eseti döntés alapján a kereseti kérelem benyújtásától kezdődően állapította meg a kamatfizetési kötelezettségük kezdő időpontját.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben kérték annak megváltoztatásával a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben marasztalását.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a per elején eljárási szabályt sértett, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és nyilatkozatok alapján jogszabálysértő módon adott helyt a felperes módosított keresetének.

Arra hivatkoztak, hogy a megállapodásban előírt váltó nem jött létre, nem került kiállításra, mert az abban rögzített feltételek nem teljesültek. A váltóra az „óvás nélkül” nyilatkozatot nem vezették rá,

a ...-nél töltötték ki a váltót, ezzel szemben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy kitöltetlen bianco váltó keletkezett 2008-ban.

Az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta a választottbírói kikötéssel kapcsolatos kifogásukat annak ellenére, hogy a felperes és az elsőfokú bíróság is a váltómegállapodásra mint a váltó mögött lévő szerződésre hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság felhívására a kifogást azért nem tudták előterjeszteni, mert az alapjogviszony megszűnésére a cégben bekövetkezett változás miatt nem volt rálátásuk. A „jogutódláskor” voltak nagy értékű tehergépjárművek a cég tulajdonában, valamint egyéb vagyontárgyakkal is rendelkezett, ehhez képest a kitöltetlen váltóra annak az összegnek kellett kerülnie, amely a felszámolási eljárásban befolyt megtérülés után fennmaradt követelésként a ...-nél. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban a felperest a bizonyítási eljárás során nyilatkozáttételre nem hívta fel.

Hivatkoztak a 2016. május 26-i tárgyalásra, ahol jogi képviselő nélkül jártak el és a felperes bírósági kontroll nélkül tett olyan egyezségi ajánlatot, amelynek elfogadásától el lettek zárva, ezzel az elsőfokú bíróság jelentős eljárásjogi szabálysértést követett el.

Az elsőfokú eljárásban nem került bizonyításra, hogy a perbeli váltót annak kiállítója „óvás nélkül” nyilatkozattal látta el, az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványukkal az elsőfokú bíróság nem foglalkozott.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás nélkül állapította meg tényként azt, hogy az alapjogviszonyt nem ismerő felperes jóhiszemű váltójogosult volt.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a váltó a Vár.-ban foglalt alaki követelményeknek megfelel, az alperesek az elsőfokú eljárásban elismerték, hogy a váltón szereplő aláírások tőlük származnak és nem terjesztettek elő a váltóval kapcsolatban alaki kifogást.

Az alpereseknek a választottbírói kikötéssel kapcsolatos kifogása elkésett, mert azt nem a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: Vbtv.) 8. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztették elő. Ezen túlmenően a Vár. 17. §-a alapján az alperesek a felperessel szemben a váltómegállapodásban kikötött választottbírói kikötésre nem hivatkozhatnak.

Az alperesek az elsőfokú bíróság felhívása ellenére nem hivatkoztak arra, hogy a váltón szereplő összeget megfizették volna, és ezzel kapcsolatban bizonyítási indítványuk sem volt.

Az elsőfokú bíróság többször tájékoztatta az alpereseket a jogi képviselőt kötelező voltáról, ezért eljárási szabálysértést nem követett el. Az alpereseket tárgyaláson kívül kérték, hogy egyezségkötés érdekében vegyék fel a kapcsolatot a felperessel, amelyet elmulasztottak.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az „óvás nélkül” nyilatkozat megtételének nem érvényességi kelléke, hogy azt a váltó kiállítója sajátkezűleg írja, hanem elegendő, ha ezt a nyilatkozatot aláírja, a nyilatkozat aláírását a II. rendű alperes elismerte. Az alperesek mint váltókezesek a váltó fő adósai, ezért kötelezettségvállalásukra nem hatott volna ki az óvás esetleges elmaradása sem.

A Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért a felperes keresetének elutasító rendelkezését nem vizsgálta.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és megalapozott jogi indokolással marasztalta az alpereseket egyetemlegesen.

Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére alapot adna. Az elsőfokú bíróság az alperesek eljárási kifogását a 13. sorszámú végzésével elbírálta, amelynek jogi indokaival a Fővárosi Ítéltábla egyetértett, azt kiegészíteni nem kívánja.

Az alperesek a fellebbezésükben arra helyesen hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta érdemben a választottbírói kikötéssel kapcsolatos kifogásukat, azonban ez nem olyan lényeges eljárási szabálysértés, amelyet a másodfokú eljárásban ne lehetne pótolni. A választottbírói kikötés jelen per elbírálása szempontjából nem vehető figyelembe, mert a felperes a keresetét a váltóra és nem a váltómegállapodásra alapította. A választottbírói kikötés a váltómegállapodás 8. pontjában szerepel; az alperesek ezt a kifogást a Vbtv. 8. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztették elő, mert azt legkésőbb az első érdemi ellenkérelemben elő kell adniuk; továbbá a Vár. 17. §-a is kizárja ennek az előterjesztését, mert a felperes a váltómegállapodás megkötésében nem vett részt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú eljárás irataiból megállapította, hogy az elsőfokú bíróság többször tájékoztatta az alpereseket a kötelező jogi képviseletről, annak elmaradása jogkövetkezményeiről. Az alperesek fellebbezésben tett állításukkal szemben a 2016. május 26-án tartott tárgyaláson, ahol az alperesek jogi képviselő nélkül jártak el, a felperes semmilyen egyezségi ajánlatot nem tett, csak azt mondta, hogy nem zárkózik el az egyezségkötéstől. Ennek a jegyzőkönyvnek a kijavítását az elsőfokú eljárásban sem a felperes, sem az alperesek nem kérték, ezért az alperesek a fellebbezésükben megalapozatlanul hiányolták az egyezségi ajánlat jegyzőkönyvben rögzítését.

Az elsőfokú bíróság több alkalommal tájékoztatta az alpereseket a védekezésükkel kapcsolatban a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről, továbbá a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján a nyilatkozataik késedelmes előterjesztésének jogkövetkezményeiről. Az alperesek a tájékoztatás és felhívás ellenére a 2016. november 11-én tartott tárgyaláson jogi képviselővel eljárva úgy nyilatkoztak, hogy a váltóval kapcsolatban alaki kifogásuk nincs, amelyet a 15. sorszámú érdemi ellenkérelemben is fenntartottak, ezért a váltó érvényességét, annak létrejöttét a másodfokú eljárásban már nem vitathatják. A váltómegállapodás rendelkezéseinek vizsgálatára sincs lehetőség sem az első-, sem a másodfokú eljárásban, mert a felperes kizárólag a váltóra alapította az igényét. A 2016. november 22-én tartott tárgyaláson a felperes maga kérte a váltómegállapodás mellőzését, mert az a kereset elbírálása szempontjából irreleváns.

A perbeli váltón az „óvás nélkül” nyilatkozat szerepel, azt a váltókötelezett cégszerűen aláírta, annak valóságát a II. rendű alperes mint a cég akkori törvényes képviselője nem vitatta, ezért ezzel kapcsolatban további bizonyítási eljárás lefolytatására az elsőfokú eljárásban nem volt szükség, így az elsőfokú bíróság az alpereseknek az igazságügyi írásszakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát megalapozottan utasította el. A II. rendű alperes sem vitatta az elsőfokú eljárásban, hogy a váltót három helyen írta alá, két alkalommal a cég törvényes képviselőjeként a cég bélyegzőjével ellátva, míg a harmadik helyen magánszemélyként, váltókötelezettként. Az „óvás nélkül” nyilatkozat hiányában a váltókötelezettnek csak egyszer kellett volna cégszerűen aláírnia a váltót, azonban kétszer írta alá a váltókötelezett cégszerűen, amiből az következik, hogy az „óvás nélkül” nyilatkozatot a váltókötelezett külön megtette, ami ugyancsak az alperesek által indítványozott igazságügyi írásszakértő kirendelésének szükségtelenségét támasztja alá.

Az alpereseknek a cég vagyonával és a felszámolási eljárásban befolyt összeggel kapcsolatos előadásuk olyan új tény, amelyre az elsőfokú eljárásban nem hivatkoztak, ezért ezzel kapcsolatban

alappal nem sérelmezhetik az elsőfokú eljárásban a bizonyítási eljárás lefolytatásának a hiányát. Ezen túlmenően az alperesek hivatkozása a Pp. 235. § (1) bekezdésének korlátja miatt a másodfokú eljárásnak sem képezheti a tárgyát.

A váltó pénz fizetésére kötelező, forgatható értékpapír, amely az okirattól eltérően nemcsak bizonyítja, hanem meg is testesíti a benne foglalt jogokat, illetve kötelezettségeket. A váltó fontos jellegzetessége az is, hogy absztrakt kötelezettségvállalást jelent, amely a váltón alapuló kötelezettség és a kötelezettség vállalása közötti viszonyban áll fenn. A váltó mint absztrakt kötelezettségvállalás független az alapjogviszonytól.

A forgatmány olyan különleges váltójogi nyilatkozat, amellyel a forgató magának a váltónak mint értékpapírnak a tulajdonjogát, valamint az értékpapírban megtestesített pénzkövetelést, továbbá a váltóból eredő összes egyéb jogot a forgatmányosra átruházza. A váltó csak akkor nem forgatható, ha ezt a kibocsátó, illetve a kiállító magában a váltószövegben felvett záradékkal megtiltotta. A ... a váltó hátoldalára rávezetett, kitöltött forgatmánnyal ruházta át a perbeli váltót, mert az átruházó nyilatkozat az átruházón felül megjelölte a kedvezményezettet, azaz a forgatmányost is. A Vár. 13. § (1) és (2) bekezdése a váltóátruházással kapcsolatban sem a forgatmány helyét, sem annak keltezését nem írja elő, a forgatmánynak ezért ezek nem érvényességi kellékei, ezért ezek hiányát az alperesek alaptalanul kifogásolták. A váltó az alapjogviszonytól független, önállóan forgalomképes, átruházható, ezért az új váltójogosultnak nem kell megszereznie az alapjogviszonyból származó jogokat, hanem a követelését a váltó alapján érvényesítheti, ahogy azt a felperes a jelen perben tette.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az alperesek fellebbezésében megjelölt okok miatt nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatására, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett sikerre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell a felperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla a felperest képviselő jogtanácsos munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett munkára tekintettel határozta meg.

Az alpereseknek a fellebbezésük eredménytelenségére és illetékfeljegyzési jogukra tekintettel kell a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az általuk előzetesen le nem rótt fellebbezési illetéket az államnak megfizetniük.

Budapest, 2017. április 12.

. Koday Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke
Dr. Kurucz Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

. Bojtor Johanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő